

Obligatie

1. BESCHRIJVING

Een obligatie is een verhandelbaar schuldeffect. **Het komt erop neer dat de belegger geld uitleent aan de uitgever van de obligatie (bijvoorbeeld een onderneming of een overheid), meestal voor een vaste looptijd.**

In ruil voor deze lening heeft de houder van de obligatie recht op een periodiek gestorte interest in de vorm van een **coupon** en op de **terugbetaling op de (meestal gekende) vervaldag van de belegde nominale waarde** (behalve in geval van tekortkoming van de uitgever).

2. KENMERKEN

➤ **Uitgifte**

De obligaties kunnen worden uitgegeven boven of onder pari (100%) naargelang de marktomstandigheden die gelden op het ogenblik van de uitgifte. Wanneer de obligatie wordt uitgegeven a pari, is de uitgifteprijs gelijk aan de nominale waarde.

➤ **Coupon**

De coupon is uitgedrukt in percentage van de nominale waarde van de obligatie (rentevoet). Obligaties met **vaste coupon** zijn het meest gangbaar. Er zijn ook obligaties met **variabele coupon of nulcoupon**. In dat laatste geval wordt de totale interest gestort op de vervaldag.

De intrest ligt meestal vast bij aankoop van de obligatie. De houder van de obligatie weet dus exact wat de belegging zal opbrengen als hij de obligatie tot op de eindvervaldag aanhoudt.

➤ **Vervaldag**

De looptijd van een obligatie is bekend van bij de aanvang (met uitzondering van eeuwigdurende obligaties).

➤ **Terugbetaling en verkoop**

De obligaties geven aanleiding tot een **terugbetaling op de vervaldag van 100% van de nominale waarde** (behalve in geval van tekortkoming van de uitgever).

Men kan een obligatie ook vervroegd verkopen (= voor de vervaldag), maar het is **mogelijk** dat men dan moet **verkopen tegen een ongunstige prijs**.

➤ **Rendement**

Het door de obligaties gegenereerde rendement hangt af van 4 factoren: de aankoopprijs, de terugbetalingsprijs, de coupon en de looptijd.

➤ **Verlopen interesten**

Wanneer een obligatie wordt gekocht of verkocht op de secundaire markt moet rekening worden gehouden met de verlopen interesten die het aandeel vertegenwoordigen van de interesten verworven sinds de laatste storting van de coupon maar dat nog niet betaald is. Anders gezegd, bij verkoop ontvangt de verkoper van de koper het deel van de coupon tussen de laatste storting en het tijdstip van de overdracht. Deze verlopen interesten moeten worden toegevoegd aan de noteringsprijs.

➤ **Achterstelling**

De houder van een achtergestelde obligatie zal bij faillissement van de emittent zijn kapitaal en interesten pas kunnen terugvorderen nadat andere schuldeisers werden terugbetaald.

➤ **Converteerbare obligaties**

De obligatie kan tijdens welbepaalde periode(s), op initiatief van de uitgever, omgezet worden in een vooraf bepaald aantal aandelen van dezelfde uitgever of uitzonderlijk van een andere onderneming.

3. VOORDELEN

- **Rentevoet en looptijd in principe bekend van bij de aanvang** (met uitzondering van obligaties met variabele rentevoet en eeuwigdurende obligaties).
- Terugbetaling op de vervaldag van 100% van de nominale waarde (behalve bij faillissement van de uitgever).
- **Alternatief voor sparen:** de **rentevoet** was in het verleden vaak **hoger** dan de rentevoet op een spaarrekening.
- Biedt tal van **diversificatiemogelijkheden** afhankelijk van uw risicoprofiel: diversificatie van de uitgevers, diversificatie van vreemde munten, spreiding van de vervaldagen.

4. RISICO'S EN NADELEN

Afhankelijk van het type obligatie, merken we onder meer de volgende risico's:

➤ **Risico op faillissement (= kredietrisico)**

De **terugbetaling** van de obligatie hangt af van het vermogen van de uitgever om zijn verbintenissen na te komen. Dit risico wordt beoordeeld door de **ratingbureaus**. Hoe hoger de rating, hoe groter de kans op een terugbetaling op de vervaldag.

Als de uitgever in gebreke blijft, loop de belegger **het risico dat zijn inleg enkel gedeeltelijk of helemaal niet wordt terugbetaald** op de eindvervaldag van de obligatie. De kredietwaardigheid van de uitgever is dus belangrijk.

➤ **Risico op koersschommelingen (= renterisico)**

De obligatie is gevoelig voor de **schommelingen van de rentevoeten**. **De marktwaarde van een vastrentende obligatie evolueert omgekeerd evenredig met de rentevoeten**. De prijs van de obligatie daalt als de marktrente stijgt. **Als men de obligatie vóór de eindvervaldag verkoopt, krijg men zijn inleg niet volledig terug als de marktrente op dat moment hoger is dan de rentevoet van de obligatie.**

De gevoeligheid voor de evolutie van de rentevoeten is des te groter naarmate de **resterende looptijd** van de obligatie langer is. De perceptie van de kredietwaardigheid van de uitgever heeft ook een impact op de koers van de obligatie, zelfs indien de rentevoeten niet evolueren op de financiële markten. Er is in principe geen verschil tussen staatsobligaties of staatsbons of andere, privaat uitgegeven obligaties; de waarde hangt zoals steeds af van de **kredietwaardigheid van de uitgever en de marktrentevoeten**.

➤ **Rendementsrisico**

Er is geen rendementsrisico voor een vastrentende obligatie. Een obligatie met variabele rente houdt daarentegen wel het risico in dat de rentevoet wordt herbepaald onder minder interessante voorwaarden.

➤ **Liquiditeitsrisico**

De belegger die zijn obligaties wil **doorverkopen** voor de vervaldag kan dat in principe doen **op de secundaire markt** maar kan daarbij wel moeite ondervinden om een koper te vinden waardoor hij **mogelijks dient te verkopen tegen een ongunstige prijs**. Dit risico zal dus afhangen van de omvang van de uitgifte, de transactievolumes en van de marktrente.

➤ **Wisselrisico**

Er is geen wisselrisico bij obligaties die uitgedrukt zijn in euro. **Bij obligaties in een vreemde munteenheid, loopt de belegger ook een wisselrisico indien hij kiest voor een omzetting op de vervaldag vermits die munt kan gedaald zijn tegenover de euro.**

5. KOSTEN EN TAKSEN

Aan een belegging in obligaties zijn verschillende kosten verbonden. De kosten en taksen die men betaalt als men in obligaties belegt, bepalen mee het rendement van de belegging.

- **Transactiekosten:** vergoeding voor de tussenkomst van de bank bij verrichtingen op de secundaire markt (beurs).
- **Beurstaks:** 0,12% voor de aan- en verkopen op de secundaire markt met een maximum van 1.300 EUR. Deze belasting wordt automatisch afgehouden van het geïnvesteerde of uitgekeerde bedrag.
- **Roerende voorheffing:** 30% op de intresten van de obligaties alsook op het positieve verschil tussen de terugbetalingsprijs en de uitgifteprijs van een obligatie met nulcoupon. Deze belasting wordt automatisch afgehouden van de uitgekeerde bedragen.
- **Effectentaks:** effectenrekeningen met een (gemiddelde) waarde van meer dan 1.000.000 euro zullen worden onderworpen aan een taks van 0,15%.
- De interesten op de niet-Belgische obligaties worden eerst belast in het land van oorsprong en vervolgens in België. In de landen waarmee België een fiscaal verdrag heeft ondertekend kan het mogelijk zijn om het deel van de buitenlandse belasting te recupereren.

De hierboven vermelde taksen zijn verschuldigd door Belgische rijksinwoners. Elke belegger moet zelf nagaan welke impact de Belgische fiscaliteit heeft op zijn persoonlijke situatie. Mogelijks verschuldigde buitenlandse heffingen zijn hier niet vermeld.

Voor meer details betreffende deze kosten gekoppeld aan obligaties en andere eventuele van toepassing zijnde kosten verbonden aan de beleggingsdienst van Crelan, gelieve kennis te nemen van de tarieflijst beleggingsverrichtingen, beschikbaar op www.crelan.be of bij uw Crelan bankagent.

Wettelijke documenten

Voor de bedrijfsobligaties, zijn de **uitgifteprospectussen** en de eventuele aanvullingen beschikbaar op de website van de emittent of bij uw Crelan bankagent.

Voor meer algemene informatie raden wij u aan uw Crelan bankagent te raadplegen.